

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

FIL

FILOZOFIJA

Ispitna knjižica 2

FIL IK-2 D-S039

FIL.39.HR.R.K2.12

35238

12

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne pišite esej dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **150** minuta bez stanke.

U ovome dijelu ispita napišite esej slijedeći priložene upute i smjernice za pisanje eseja.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Esej obvezatno napišite na list za čistopis.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Esaj će se bodovati s nula (0) bodova ako je nečitko napisan.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 3 prazne.

Filozofija

Esej

Zadatak esejskoga tipa

Pozorno pročitajte navedene tekstove. Prema ponuđenim smjernicama napišite esej s jasnom strukturom: uvodnim dijelom (postavljanjem teze ili hipoteze), središnjim dijelom (analizom i argumentacijom) i zaključkom (sintezom).

Tema eseja: **Filozofija danas**

Prvi tekst

Nije dovoljno podučavati čovjeka za usku specijalizaciju. Time on doduše postaje jedna vrsta korisnog stroja, ali ne i skladno razvijena ličnost. Bitno je da se u učenika usadi razumijevanje i živi osjećaj za vrijednosti kojima je dostojno težiti. On mora usvojiti smisao za lijepo i za moralno dobro. Inače je on – sa svojim specijaliziranim znanjem – više nalik dobro treniranom psu negoli skladno razvijenom biću. On mora naučiti kako da razumije motive ljudskih bića, njihove iluzije i njihove patnje te da tako sagradi pravilan odnos prema ljudima s kojima se susreće i prema ljudskoj zajednici.

Ove vrijedne težnje prenose se mladim generacijama putem osobnog kontakta s nastavnicima, a ne – ili barem ne u prvom redu – putem udžbenika. Taj je kontakt ono što prvenstveno sačinjava i održava kulturu. To je ono što imam na umu kad sam preporučio "humanitosti" kao važne sastojke, a ne samo suho specijalizirano znanje iz povijesti i filozofije.

Prenaglašavanje natjecateljskog sistema i prerane specijalizacije s gledišta neposredne korisnosti ubija duh o kojem zavisi čitav kulturni život, uključivo i ona specijalizirana znanja.

U okvir plodonosnog odgoja od životne je važnosti i to da se u mladom ljudskom biću razvije nezavisno kritičko mišljenje, no razvitak u tom smjeru ugrožavan je preobiljem gradiva. Preopterećenost programa nužno vodi u površnost. Učenje mora biti tako postavljeno da to što se učeniku nudi on primi kao vrijedan dar, a ne kao mučnu dužnost.

Albert Einstein, *Moj pogled na svijet*

FIL IK-2 D-S039

01

Filozofija

Esej

Drugi tekst

Događaju se korjenite promjene u onome čemu demokratska društva podučavaju mlade, a te promjene do sada nisu bile dobro promišljene. Žedne nacionalnog profita, države i njihovi obrazovni sustavi nesmotreno zanemaruju vještine koje su potrebne kako bi se demokracije održale na životu. Ako se taj trend nastavi, nacije diljem svijeta uskoro će stvarati generacije korisnih strojeva umjesto potpunih građana koji mogu misliti za sebe, kritički se postaviti spram tradicije i razumjeti značenje patnji druge osobe kao i njezinih postignuća. Budućnost svjetskih demokracija je neizvjesna.

Koje su te korjenite promjene? Humanistika i umjetnosti odstranjuju se sve više, kako u osnovnim i srednjim školama tako i u okviru obrazovanja na koledžima i sveučilištima u gotovo svim državama svijeta. Viđene od onih koji kroje politiku kao beskorisne drangulije u vrijeme kada države moraju odstraniti sve beskorisne stvari kako bi ostale konkurentne na globalnom tržištu, humanistika i umjetnosti ubrzano gube svoje mjesto u kurikulumima, a također i u umovima i srcima roditelja i djece. Doista, ono što bismo mogli nazvati humanističkim aspektima prirodnih i društvenih znanosti – a to su imaginativni, stvaralački aspekt te aspekt strogoga kritičkog mišljenja – biva također poljuljano jer države radije teže kratkoročnoj dobiti kultivirajući korisne i široko primjenjive vještine prikladne stvaranju profita.

Martha C. Nussbaum, *Ne profitu, Zašto demokracija treba humanistiku*

Filozofija

Esej

Smjernice za pisanje

U eseju odredite pojmove: „specijalizirano znanje i korisni stroj”, „kritičko mišljenje”, „stvaralaštvo”, „humanizam”, „znanost” i „obrazovanje građanina”.

1. Objasnite zašto bi se prema Albertu Einsteinu mlada osoba trebala razviti u skladno biće koje raspolaže nezavisnim kritičkim mišljenjem.
2. Objasnite koje su opasnosti specijaliziranoga znanja za razvoj osobnosti.
3. Objasnite koji problemi nastaju ako je društvena ili politička zajednica usmjerena prema trenutačnim političkim ciljevima i kratkoročnome ostvarenju profita.
4. Objasnite čime bi filozofija uz znanost i umjetnost mogla pridonijeti da suvremeni čovjek razumije i ostvaruje svoju poziciju u društvu.
5. Objasnite koji je smisao i svrha filozofije odnosno humanističke misli u suvremenim društvima.

Argumentaciju u eseju potkrijepite primjerima:

1. samorazvoja pojedinca
2. edukativnoga programa koji potiče konkurentnost pojedinca na tržištu rada, a na štetu njegova skladnoga osobnog razvoja.

List za čistopis

List za čistopis

03

List za čistopis

List za čistopis

03

List za čistopis

List za čistopis

03

List za čistopis

List za čistopis

03

Prazna stranica

Prazna stranica

